Historial Society

PŘÍTEL LIDU.

ROČNÍK XI. WILBER, NEBRASKA, VE ČTVRTEK, DNE 10. DUBNA 1902

Telegrafické zprávy zahraniční.

Petrohrad 6. dubna. Ruská společnost jest překvapena a nadšena nad národní výstavou právě zde otevřenou, zvláště nad budovou domácích výrobků ruského lidu, která jest tak vzácně charakteristickou, že vzbuzuje ten největší zájem lidu všech vrstev. Každá provincie Evropského Ruska jest zde zastoupena novými důmyslnými výrobky práce, jakož i starými a drahocennými vzácnostmi. Nacházíme zde umělé vyšívání orientální rukodílné krajky, koberce, kovové výrobky vzácného druhu, nábytek atd., což vše svědčí o vzácném důmyslu ruského lidu. Jelikož vzmáhala se stále víc a více touha a poptávka po cizém zboží, okázala tu správa výstavy, čeho ruští mužící jsou schopní a co dovedou. Americké a francouzské fabrické krajky prodávány dráže než krásné ruské, věčně trvající ruční krajky, což nyní ovšem přestane. Vláda věnuje výstavě všechnu pozornost a byl zde také otevřen již krám v němž zboží to se prodává a má obrovský odbyt.

Prostředky vzdělavací, totiž knihy a učebné pomůcky, jsou ovšem chudy.

Zástupce amerického syndikátu továrníků na vyrábění hospodářských strojů žádá vládu, aby směl v Rusku založiti skladiště strojů na různých místech. Komise ustanovena na tuto záležitost přísně zapověděla každý kontrakt s cizinou na zboží, jež může vyrobeno býti v Rusku, a proto skladiště nepovolila. Carský komptroler navrhoval jistý počet a druh strojů, jež do Ruska by mohly býti dopravovány, leč asistent ministra finančního Kawajewski vyškrtl tento návrh úplně, řka, že pokud stroje možno hotoviti v Rusku, netřeba jich dovážeti s ciziny.

Paříž, 4. dubna.—Včera se odehrála skandální scéna v Oranu Alžíru a oběti její byl bývalý ministr zahraničních záležitostí Hanotaux. Hanotaux mešká v Oranu na národním geografickém kongresu, jemuž předsedá. Když pak po sezení vycházel z budovy v průvodu místních úředníků, jakási mladá žena chytila ho za ruku a něco mu pošeptala. Hanotaux odvětil hlasitě: "Učiňte, co vám libo." Žena po té vytáhnuvši z kapsy peněženku, hodila ji bývalému exelenci do tváře a řekla: "Vy jste zbabělec a bídák. Zničil jste můj život."

A potom udeřila ministra do obličeje. Jeden z policejných komisařů chytil ženu tu za ruku a položil jí ruku na ústa, aby nemohla dále mluviti a dal ji odvésti na policejní direkci.

Srědec, 4. dubna.—Čtrnáct revolučních band překročilo během toho týdne hranice do Macedonie. Všichni jsou dobře ozbrojeni a potravinami hojně zásobeni. Došla sem nezaručená zpráva, že prý Macedoňané zajavše jednoho Turka, stáhli s něho kůži.

Londýn, 4. dubna. Poslední vůle zemřelého démantového krále Jižní Afriky, Cecil Rhodese, ustanovuje nadaci pro dva studující z každého státu ve Spoj. Státech a pro pět studentů německých na proslulé universitě oxfordské v Angli. Ve své poslední vůli praví Rhodes: "Vzájemným dorozuměním mezi Anglií, Spoj. Státy a Německem docílen bude světový mír a vzdělanost bude tu nepřetržitelnou páskou." Všechno školné pro Ameriku i Německo platí pouze pro universitu oxfordskou. Poslední vůle Rhodesova obsahuje 3500 slov a to pouze týče se veřejných a nikoliv rodinných a soukromých zájmů. Dokument tento je ještě [illegible] v důsledku tomto opoždění.

Byl již v r. 1899 a byl [illegible] před odjezdem Rhodesa do Anglie. Ustanovuje £4000 [illegible] na úpravu a zvelebení [illegible] hory Maloppo, kde pozůstatky jeho jsou pohřbeny. Mimo toho ustanovuje tato vůle, aby na horu onu zbudována byla dráha, tak aby návštěvníci měli sem přístup snažší a pokochali se pohledem z temene hory po dálném kraji. Dle jeho vůle uložena jest mrtvola jeho v jeskyni vytesané ve skále a zadělané balvany. Na vchodu do hrobky umístěna jest mosazná deska s černým nápisem: "Zde odpočívá Cecil John Rhodes." Sem nikdo nebude pohřben, kdo nevykonal něco velkého pro vlast a nebyl uznán. Mimo jiné učinil Rhodes bohaté odkazy různým vědeckým ústavům, školám, akademiím atd. Svůj zámek Dalham Hall daroval svému bratru plukovníku Francis William Rhodesovi. Známý spisovatel a žurnalista W. T. Stead, proslulý pro své socialní smýšlení, který byl důvěrným přítelem zesnulého, praví, že tato poslední vůle jest hodna svého tvůrce, nebo Rhodes nepodržel své démanty pro sebe, nýbrž věnoval je k dobru všeobecnému. Zde nelze v něm spatřovati anglického imperialistu, ale spíše amerického vlastence. Rhodes započal svou karieru ve 24 letech jako dokonalý chuďas a sice v místech, kde nyní odpočívá. Bohatství jeho je obrovské.

Paříž, 5. dubna. Velmi zajímavou historickou revalaci prozradil hrabě de Keratry, bývalý prefekt pařížské policie, na banketu klubu "Aero" na počest třinácti zahynulých větroplavců během prusko-francouzské války v letech 1870—71. Hrabě, který tenkráte sestoupil s balonem svým v Prillonu, nedaleko Bar Le Duc v kraji Neuse po dlouhém a hrozném utrpení, praví, že tenkráte pověřen byl zvláštním poselstvím od národní vlády, která vyslala jej do Madridu, aby zde vyhledal maršála Prima a uplatil jej k prohlášení Španělska za republiku. Keratry měl sebou 60,000.000 franků ve zlatě, které měly býti maršálu Primovi vyplaceny a suma ta byla by málem upadla do rukou pruských hulánů. Leč maršál Prim odepřel učiniti, co na něm bylo žádáno, ačkoliv seňor Castelar a mnoho jiných republikánů španělských podnik ten horlivě podporovali. Za tři měsíce na to byl maršál Prim zákeřně zavražděn a vrah jeho nikdy nebyl vypátrán. — (Maršál Prim zorganisoval revoluci ve Španělsku v roce 1868 a došlo k válce za vymanění Španěl z vlády Isabelly. Sám stal se ministrem války u prozatímní vlády. On prorokoval vypuknutí války mezi Francií a Pruskem a nabídl španělský trůn princi Leopoldu Hohenzollernskému. Na podzim r. 1870 prosadil Prim v domě kortešů, že zvolen byl italský princ Amadeus, hrabě Acosta za krále španělského. Poz. red.)

Telegrafické zprávy americké

Z Washingtonu.

President Roosevelt bude vetovat irrigační předlohu, zda tato nebude opravena tak, aby vláda měla úplnou kontrolu zavodňovacího systemu. President má za to, že každý podnik, na nějž vláda povolí peníze, musí podroben býti vládní kontrole a správě a že státní administrace žádného státu nemůže tu býti pánem.

Sen. Hansburgh, kongresník Moody z Oregon a Reader z Californie, kteří nejvíce se zajímají o zavodňování západních krajů, navštívili presidenta a tento prohlásil, že podporuje zavodňovací předlohu, leč nesouhlasí s odst. 8, nímž ponechává se právo státům a teritoriím nad zavodňovacími kanály vládnouti. Sen. Hansburgh jest opět toho náhledu, že vláda nemůže v některých státech kontrolovati pramen vody, poněvadž státní ústava jejich [illegible] v roce 1894, [illegible] v matická měna budiž zavedena, spočívající přesně na národním bohatství a měna budiž vydávána pouze vládou bez každé intervence bank. Federalní soudcové a senátoři mají voleni býti lidem, a má v kabinetě založeno býti místo zástupce práce a odbor arbitrační. Přijata byla resolace proti asistentu gen. poštmistra Maddenovi pro jeho nepřátelství k reformním časopisům a zároveň odporučuje se známkování unlové práce.

Angličané porušili neutralitu.

Již delší dobu mluvilo se o tom, že Angličané kupují zde zásoby pro válku v Jižní Africe a že takové zásoby jsou jim odtud dodávány. U vlády nechtěli tomu víry přiložiti, leč tvrzení to bylo nyní nade vší pochybnost zjištěno. Gen. Samuel Parson, dříve velitel v boerském vojsku, vrátil se min. pátek z New Orleans do Washingtonu, a oznamuje presidentu, že vláda anglická má své jednaté v New Orleans, kteří kupují zde muly, koně a zásoby a že to vše pak dopravováno jest do Jižní Afriky. Anglie má tu svou dokonalou vojenskou stanici, což jest přímým porušováním neutrality. Pearson učinil toto své udání písemně a zaslal je presidentu, oznamuje zároveň, že guvernér Louislany Heart záležitost onu vyšetřuje. Udává se zároveň, že na tisíce amerických mladíků bylo pod různým předstíráním zde naverbováno a přinuceno táhnouti do boje proti Boerům. Tento zásobovací sbor sestává ze tří anglických generálů, dvou plukovníků, 60 kapitánů a lieutenantů, jichž hlavním střediskem je New Orleans. Verbíři tito tvrdí, že každý rekrut může se vrátit třeba hned z Kapského města, leč tomu není tak, neboť zpáteční doprava takovým je vůbec odpírána. Každý náklad provází několik důstojníků anglických. Při nakládání najmou se lidé k obsluze zvířat na cestě — tak se aspoň předstírá, leč když octnou se v Kapském městě, jsou považováni za vojáky a chtě nechtě musí dále. Zprávu generala Pearsona v celém obsahu potvrdil již guv. Heart.

Otcovrah popraven.

V pátek min. týden popraven byl v Deer Lodge, Mont., Clinton Dotson, jeden z nejhnusnějších zločinců, jaké může lidská matka zploditi. Dotson, ačkoliv odsouzen na 99 roků do vězení pro vraždu, kterou spáchal s jistým Pensingerem a bratrancem Bensonem, zavražlivše jistého Cullaina, zplánoval ve vězení ďábelský čin k zavraždění svého vlastního otce. Spoluvězeň jeho, jakýsi McArthur, vyslouživ si dne 30. prosince 1900 delší lhůtu v káznici, byl propuštěn. Toho Dotson navedl, aby hned po svém propuštění odebral se k jeho otci a zabil ho, tak aby se soudilo na samovraždu, začež mu dá $7500, které zakopal v jistém místě v Montaně. U mrtvoly zavražděného měl pak zanechati list, v němž zavražděný muž vyznává, že on a Cachline zavraždili Cullaina. McArthur provedl tento svůj úkol zavraždiv starého Dotsona dne 15. února, tedy za šest týdnů po svém propuštění z káznice. Leč když přišel na místo, kde měl dle slibu Dotsono skryt být poklad, nenalezl zde ničeho a tu shledav že byl oklamán a k vraždě sveden klamem, prozradil vše a byl sám před dvěma měsíci pro zločin tento odpraven. A nyní došlo i na Dotsona.

Atlantic City zničeno požárem.

Krásné letní sídlo Atlantic City, N. J., bylo min. čtvrtek požárem téměř zničeno. Shořelo tam dvanáct krásných hotelů, a více jak 20 obydelných domů, letních sídel, atd., stojících na pobřeží mořském a sice od Illinois až k New York Av. Škody jsou obrovské. Byl to největší požár jaký se v historii onoho města zaznamenává. Oheň povstal v kopelně hotelu Tarlton. Troj- [illegible] byly musejí býti [illegible] nebyly páchány zde loupeže. Oheň byl tak prudký, že počal hořeti i pier v přístavě. K udržení pořádku muselo mimo vojáka rozmnožena býti i policie.

Hold Altgeldovi.

Dne 4. dubna vzdán byl [illegible] v Cooper Union v New Yorku nadšený hold svému zesnulému příteli a zastanci, J. P. Altgeldovi. Veliké schůzi předsedal Henry George, ml. a hlavním řečníkem byl Clarence Darrow z Chicaga, společník Altgeldův v právnické praksi. Henry George prohlásil, že Altgeld byl největší hrdina, jaký kdy žil v této zemi, kdežto Darrow zmiňoval se podrobně o činnosti oslavencově a vřelou vzpomínku skončil těmito slovy: "On nikdy nehledal přízně veřejného tisku aniž dbal, co lidé o něm mluvili. Konal pouze svoji práci a byl spokojen, aby budoucnost stala se strážkyní jeho památky. Nyní je mrtev a může čekati, že jméno jeho zářiti bude zásluhami, jichž získal si o chudinu. On neznal žádné víry, aniž národnosti. Věřil ve stejná práva pro všecky lidi." Ve schůzi přijata byla případná resoluce.

Válka v Transvaalu.

Mnoho Boerů odpřísahalo poslušnost a loyalnost ku králi Edwardovi a vládě anglické a mezi němi jest Casper Kruger, nejstarší syn presidenta Krugera a 24 jiných členů této rodiny stejného jména.

Boerská kancelář v Amsterdamě oznámila dne 7. tm. že Ignat Ferreira, úřadující gen. návladní popírá zprávu gen. DeLaReye, kterou poslal presidentu Krugerovi o násilnostech Methuenových vojáků v Transvaalu. Ferreira klamně obvinil DeLaReye, že podporoval a bránil gen. Methuena, který své doby tak těžce se proti sněmu prohřešil. De LaRaye také žaluje na Methuena že kolem britického tábora rozestavil zajaté boerské ženy, při kteréžto praktice značný počet byl jich usmrceno. EeLaRaye uvádí jisté případy potvrzené svědky, že Methuen nechal postříleti bezbranné a raněné Boery na bojišti. Vlastní žena DeLaReye se šesti dětmi byla zajata a nucena vláčeti se po celý rok pustinami a snášeti útrapy války a matka jeho 83 letá stařena byla hnána do Klerkscorpu, když jí byli vojáci Methuenovi všechen dobytek vzali a koně upálili. Van Der Merve, hornický vládní komisař udání DeLaReye v celém obsahu potvrzuje.

Dále se oznamuje, že Angličané palí kostely a knihovny boerské a že 10,000 Boerů uprchlo do Kapské kolonie kde se skrývají.

NEBRASKA

| V Red Cloud zbláznili se manželé Muhlbeckovi následkem neustalého pokoušení se o vynález perpetum mobile. Oba dopraveni byli do blázince.

| V South Omaze zvolen byl Čech p. Frank Kaucký, rep. mayorem většinou 700 hlasů.

| V Santee zemřel v sobotu Rev. Arthenus Ehamani, indiánský kazatel a po 35 roků duchovní rádce křesťanský a učitel kmene rudochů Santee. Byl kazatelem kongregační církve a u svého kmene požíval velké úcty a vážnosti.

| Rep. Státní konvence ustanovena jest na středu dne 18. června 1901 ve 2 hod. odp. v Auditorium v Lincoln.

| [illegible] Eddysville byla tyto dny jevištěm [illegible] 10 prominentních tamních dam zakryjíce obličeje své hustými bílými rouškami po příkladu babizny Nationové [illegible] hostinec [illegible] existoval. Nebyl to hostinec, kde se veřejně prodávají opojné nápoje, nýbrž hostinec temperenční. Byly zde prodávány pouze šumící nápoje, lemonade, mošt a p. a jak se samo sebou rozumí také někdy něco [illegible] to tak pod ruku a mimo toho líčil se tu celé noci kulečník, což bylo damám hlavní pohnutkou k vyvolení křeny. Když zástup do hospody vrazil, přistoupila jedna z dam k hostinskému Hammondovi a vyzvala ho, aby jim okázal, co místě šumících nápojů prodává svým hostům, Hammond pravil že pouze tak zvaný "Malt Extract." Na to tasily ženské Hacky, sekerky, kladiva a rozbily vše co se vůbec rozbít dalo a nalezouce zde hojnost piva a koňaky, dali Hammondovi 24 hodin času, aby město opustil, zda mu zdraví a po případě život milé jsou. V městečku panuje nemalé rozčílení.

| V Omaze následují příklad guv. Purgreeho z Michigan, nařízení města Detroit. Usneseno tamní okresními komisaři a radou města, aby chudým lidem bylo dovoleno všude na prázdných staveništích v městě zásieti brambory. V práci se také co nejrychleji pokračuje.

| Zámožný mladý farmář Circo, Herman z Fairbury chtěl se oženit s dívkou, která v Omažských listech nabízela mužům ruku a srdce. Herman se odebral do Omahy a shledal, že nabídku učinil vlastně pro ten špás mužský. Leč to Hermana neodstrašilo a vedle, že v Omaze jest dost vdavekchtivých holek, zášly něžnosti a jednou, která byla ochotna pojmouti jej za muže, zda ji koupí krásné šatstvo. Herman odebral se s ní do modního závodu, kde tato vybrala si vše co potřebovala a mezi tím co Herman platil, krásotinka zmizela, jako by se zem nad ní byla zavřela. Nebohý ženich do tečice již to zkoušeti nechtěje, odjel domů svoboden.

| Před nějakým časem utonuly v Plat River u Schuyler dvě ženštiny z nichž jedna byla tyto dny nalezena. Jest to jistá pí. Rimová (?) která se svou družkou svržena byla do řeky koňmi, které se splašili. Kočí Madison Bleah byl zatčen, poněvadž se nepokusil tonoucí zachrání, leč bude nepochybně propuštěn. Mrtvola Rimové nalezená byla lovci několik honů od mostu.

| Rozudek smrti nad Wm. Rhea, který loni na zimu zavraždil ve Snyder hostinského Zahna, byl dne 2. tm. soptimním soudem potvrzen a Rhea bude dne 25. tm. v okresním vězení ve Fremont popraven.

| Okresní sídlo okresu Knox, které po více jak 30 roků nalezalo se v Niobrare, kterýžto kraj byl prvně Čechy osazen a kde prvním klerkem po dlouhou řadu let byl nyní zemřelý krajan Václav Randa, bylo tyto dny přestěhováno do Center. Čtrnáct povozů z Center přijelo před okresní budovu a nejprvé naloženy věci klerka a okresního soudce. Při tom došlo také ku střelbě, nebo jak při takové příležitosti obyčejně se stává, postavil se lidé stěhovacím na odpor a jeden z nich vystřelil po nich z revolveru. Kule zaryla se do telegrafního sloupu na druhé straně ulice u Niobrara Valley Bank.

| [illegible] Sioux v Dakotě [illegible] Nebraski. [illegible] Bocen Měst [illegible] s těmito [illegible] co [illegible] jest nejhorším, že jest [illegible] od moderní komunikace, nemaje žádné dráhy. Nejbližší stanice jest Verdigre na 30 mil na jihovýchod od Niobrara, a doprava dále se podnikavedlých [illegible] divokými a opravnými [illegible] pískovými [illegible], pohorky a hory. Již před více lety zhotovila dráha F. E. & M. V. nákoz z Verdigre do Niobrary, leč ku položení trati následkem všelikých snějdů politických nedošlo. Česká osada v Niobrare má zvláštní romantickou, zajímavou budoucnost. Zde kupují [illegible] svá pole a pustiny na [illegible], a nevěřím, zdali se vrátí nemalé rodiny, aniž nechla tuto [illegible] zde otce živitele nemilému [illegible] prašivého zápasu [illegible]. Mnoho takových tragedií se tu zaznamenává. Nedaleko od Niobrary nalezá se česká osada Pisek, založená Indiánem Pisekem, [illegible] magistrát a [illegible] pokladníka. Jest zde [illegible] C.S.P.S. [illegible] Lesnice [illegible] to bylo [illegible] [illegible] a rudochy.

| V Lincoln chyběla málo, že by byval při městských volbách prošel lístek prohibiční. Lístek pro něnsí dostal posledních 60 hlasů většiny. V Beatrice prošel lístek pouze jedním hlasem. V Hávelock, který dosud žádnou hostinec neměl, prošel lístek, pro licenci a budoucím od 1. května hostinec.

| Governér Savage ve svém interwew v Kansas City ohledně amilostnění Bartleyo pravil, že Bartley neměl ze zpronevěření onoho ničeho. Lví podíl urvali jeho "přátele." Peníze ony v obnosu $180,000 budou prý co nejdříve vráceny dostátní pokladny.

Drobné zprávy.

* V Kansas City spáchal samovraždu James E. Whitefield, předseda západní lig Baseballové. Zastřelil se ve svém příbytku a finanční neznáme [illegible] udržeti ji, jakož i nemíně [illegible] dolnidi [illegible] k sebevraždě.

* V Lawton, Okl. Terr., vypukla přemaní válka. Bělosi totiž rozhodli se vypuditi černochy z města a tito ozbrojivše se, postavili ruhý odpor. 400 ozbrojených černochů [illegible] v Fort Sill na další výzvu vůdce [illegible] bělochů, jest [illegible] odraziti je, jakmile by se k místu přiblížili. Spor povstal tím, že bělosi zabraňovali černochům přístup k volbě.

* U North Worth, Tex. [illegible] dne 7. tm. cyklon a sice v celém Della okresu, natropiv mnoho škod.

* Někteří členové městské rady v St. Louis obviňováni byli [illegible] a [illegible] byl.